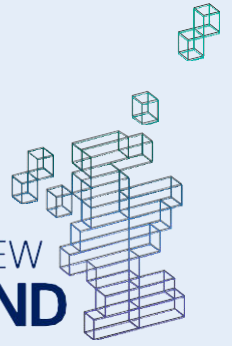

Izgradnja nove Škotske: Neovisna Škotska u EU-u

BUILDING A NEW
SCOTLAND

Sažetak

Pridruživanje EU-u kao neovisna nacija nudi Škotskoj priliku da vrati ono što je izgubljeno zbog Brexita i što decentralizacija ne može postići. Po prvi put Škotska bi sudjelovala na zasjedanjima i promovirala interese Škotske izravno u EU. Neovisna Škotska pozitivno bi pridonijela EU-u i njegovim državama članicama.

Dokazi na temelju kojih je sastavljen ovaj sažetak, kao i upućivanja na izvore, navedeni su u cjelovitom tekstu.

Škotska, Ujedinjeno Kraljevstvo i EU

Povijesna nacija Škotska stupila je u dobrovoljnu političku uniju s nacijom Engleske 1707. U okviru te unije Škotska je uvijek zadržala posebne nacionalne institucije i sustave.

Parlament Ujedinjenog Kraljevstva zadržava kontrolu nad makroekonomskom politikom, vanjskom politikom i obranom te većinom ovlasti u području socijalnog osiguranja i oporezivanja.

Decentralizacija i ponovna uspostava Škotskog parlamenta pokazali su prednosti samouprave za Škotsku. Godine 2014. građani Škotske glasali su na referendumu o tome hoće li postati neovisni ili ne. To je uslijedilo nakon kampanje u kojoj su se oni koji se nisu zalagali za neovisnost obvezali da je glasanje protiv jedini način da se Škotskoj osigura mjesto u EU-u.

Škotska dijeli osnovna načela i vrijednosti EU-a – koji se temelje na ljudskom dostojanstvu, jednakosti, vladavini prava, slobodi, demokraciji i ljudskim pravima. To je postalo jasno kada su građani Škotske odlučno glasali za ostanak u EU-u 2016.

Brexit je potaknuo ponovnu raspravu o tome je li za Škotsku bolje da bude neovisna i unutar EU-a kao država članica s vlastitim pravom.

U članku su predstavljeni dokazi da je odluka vlade u Westminsteru da nastavi s „tvrđim Brexitom” dovela do gubitaka za Škotsku u gospodarskom, društvenom i kulturnom smislu. Westminsterski pristup pregovorima obilježen je nepotrebnom napetošću s EU-om i zanemarivanjem stavova i interesa građana Škotske.

Škotska je isključena iz jedinstvenog tržišta i EU-ove mreže vrlo povoljnih trgovinskih odnosa diljem svijeta. Građani Škotske izgubili su pravo na život, rad i studiranje u cijelom EU-u.

Škotska se stoga nalazi u jedinstvenoj situaciji – zemlja u dobrovoljnoj uniji nacija isključena iz EU-a i njezina jedinstvena tržišta protivno željama većine svojih građana.

Članstvo u EU-u donijelo bi Škotskoj mnoge prednosti

Dokazi pokazuju da članstvo u EU-u ima gospodarske, društvene i kulturne prednosti. To bi:

- značilo da je Škotska dio najvećeg jedinstvenog tržišta na svijetu, sa slobodnim kretanjem robe, usluga, kapitala i ljudi. To je tržište sedam puta veće od Ujedinjenog Kraljevstva, tako da bi škotske tvrtke mogle slobodno trgovati s više poduzeća i vršiti prodaje većem broju kupaca
- pružilo veći broj, kao i bolje mogućnosti za osposobljavanje i zapošljavanje za građane Škotske. Mogli bismo privući i zadržati ljude iz cijelog EU-a kako bismo održali naša poduzeća, vodeća svjetska sveučilišta i javne službe
- stvorilo mogućnosti za poticanje kulturnih razmjena i razvoj istraživačkih partnerstava u svrhu promicanja prosperiteta i dobrobiti naših građana
- smjestilo Škotsku u središte organizacije s globalnim dosegom. Radili bismo zajedno s našim partnerima na razvoju politika EU-a i surađivali u rješavanju globalnih izazova kao što su klimatske promjene
- omogućilo Škotskoj da ponovno dobije pristup instrumentima EU-a za provedbu zakona, koji pomažu u borbi protiv prekograničnog kriminala i prijetnji

Isto tako, kao država članica EU-a neovisna Škotska imala bi izravnu zastupljenost u institucijama EU-a. To bi omogućilo Škotskoj da kroz demokratske i transparentne postupke pridonese kolektivnim odlukama koje odražavaju prioritete Škotske.

U članku se navode te i mnoge druge prednosti članstva u EU-u.

Škotska ima mnogo za ponuditi EU-u kao njegova država članica

Kao što EU ima mnogo toga za ponuditi Škotskoj, tako i Škotska ima mnogo toga za pridonijeti EU-u kao njegova država članica. Na primjer:

- Škotske prednosti u području obnovljive energije, istraživanja, razvoja i inovacija mogle bi pomoći EU-u u razvoju tehnologija budućnosti i pridonijeti prelasku na nulu neto stopu emisija
- Škotski fakulteti i sveučilišta svjetske klase ponovno bi prihvatili studente programa Erasmus+ iz zemalja EU-a
- Dojmljiva kultura Škotske dala bi važan doprinos dinamičnom EU-u okrenutom budućnosti

Neovisna Škotska bila bi u dobrom položaju da pridonese vrijednostima EU-a. Škotska

vlada posvećena je doprinosu zajedničkom programu EU-a za socijalnu pravdu i težnji za pravednijim i zelenijim društvom.

Neovisnost je jedini realan način postizanja članstva u EU-u

Članstvom neovisne Škotske u EU-u ne bi se narušili vrijedni odnosi koje imamo i koje ćemo i i dalje imati s Ujedinjenim Kraljevstvom. Kao članica EU-a, trgovinski odnosi neovisne Škotske s ostatkom Ujedinjenog Kraljevstva bili bi uređeni svim usuglašenim trgovinskim dogovorima između EU-a i Ujedinjenog Kraljevstva koji su u tom trenutku na snazi. Ostale nacije Ujedinjenog Kraljevstva i Irske ostat će bliski i cijenjeni prijatelji Škotske.

U članku se navodi postupak pristupanja EU-u. To pokazuje da Škotska već ima znanje i mreže koje će joj pomoći u ostvarivanju uspješnog članstva u EU-u. Zakoni Škotske već su u velikoj mjeri usklađeni sa zakonima EU-a. Kao rezultat toga, ovoj je Škotskoj vladi jasno da bi Škotska bila u dobrom položaju da bez poteškoća i brzo ispuni zahtjeve postupka pristupanja.

Škotska vlada predlaže da se neovisna Škotska što prije prijavi za ponovno pristupanje EU-u.

Škotska bi bila u situaciji bez presedana. Nijedna druga zemlja nije bila isključena iz EU-a i jedinstvenog tržišta protiv svoje volje. Niti je ijedna druga zemlja zatražila ponovno pristupanje EU-u.

Većina građana Škotske, Škotski parlament i Škotska vlada nikad nisu htjeli napustiti EU. Članstvo u EU-u ključno je za budući gospodarski i društveni uspjeh Škotske. Neovisnost je jedini realan način da se to postigne.

© Škotska vlada 2023.

Objavila Škotska vlada, studeni 2023.

Za Škotsku vladu pripremlilo društvo APS Group Scotland, 21 Tennant Street, Edinburgh EH6 5NA PPDAS1341862 (11/23)